

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 640/2025
08.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела разбојништво у саизвршилаштву из члана 206. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости адвоката Момчила Ковачевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К бр.136/2023 од 26.12.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.209/24 од 30.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 08. априла 2026. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К бр.136/2023 од 26.12.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.209/24 од 30.10.2024. године у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу ОДБАЦУЈЕ као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К бр.136/2023 од 26.12.2023. године окривљени АА је, поред окривљеног ББ, оглашен кривим због извршења кривичног дела разбојништво у саизвршилаштву из члана 206. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика у стицају са кривичним делом изнуда у покушају у саизвршилаштву из члана 214. став 1. у вези чланова 30. и 33. КЗ, па пошто су му претходно утврђене појединачне казне за свако од извршених кривичних дела, и то за кривично дело из члана 206. став 1. у вези члана 33. КЗ казна затвора у трајању од две године и четири месеца, а за кривично дело из члана 214. став 1. у вези члана 30. и 33. КЗ казна затвора у трајању од једне године, окривљени је на основу члана 60. став 2. тачка 2. и члана 63. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године и два месеца, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 30.05.2018. године до 19.06.2018. године.

Истом пресудом, против окривљеног је на основу члана 422. тачка 1) ЗКП одбијена оптужба да је извршио кривично дело злостављање и мучење у саизвршилаштву из члана 137. став 1. у вези члана 33. КЗ.

Окривљени АА је обавезан да на име трошкова кривичног поступка Основном суду у Нишу плати износ од 10.250,00 динара, Основном јавном тужилаштву у Нишу износ од 23.200,00 динара, те да оштећенима ВВ, ГГ и ДД, исплати износе од по 28.125,00 динара сваком, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.209/24 од 30.10.2024. године делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљених АА и ББ, пресуда Основног суда у Нишу К бр.136/2023 од 26.12.2023. године преиначена је само у погледу правне квалификације дела описаног у ставу I изреке и одлуке о кривичној санкцији, тако што су радње окривљених правно квалификоване као кривично дело изнуда у саизвршилаштву из члана 214. став 1. у вези члана 33. КЗ, за које дело су осуђени на казне затвора у трајању по две године и шест месеци, у које казне им је урачунато време проведено у притвору, и то окривљеном АА од 30.05.2018. године до 19.06.2018. године, а окривљеном ББ од 01.06.2018. године до 18.06.2018. године, док су жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Нишу и жалбе бранилаца окривљених у осталом делу одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначном делу, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Момчило Ковачевић, због повреде закона из члана 439. тач. 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине побијане пресуде или да их преиначи тако што ће окривљеног ослободити оптужбе или изрећи блажу казну или да казну издржава у кућним условима.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда, против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА – адвокат Момчило Ковачевић у поднетом захтеву наводи да је Апелациони суд у Нишу, као другостепени, учинио ову повреду закона јер је преиначио првостепену пресуду у погледу правне квалификације кривичног дела, не мењајући изреку првостепене пресуде, односно опис радње кривичног дела, сматрајући да је, пошто је радње окривљених квалификовао као кривично дело изнуда у саизвршилаштву из члана 214. став 1. у вези члана 33. КЗ, морао да опис радње извршења промени и прилагоди законској дефиницији овог кривичног дела, што није учинио. Такође, према наводима захтева, другостепени суд је остао и код дела описа

радње извршења кривичног дела који указује да су радње остале у покушају, оглашавајући при томе окривљене кривим за свршено кривично дело, чиме је учинио исту повреду закона.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд није прихватио као основане из следећих разлога:

Битна разлика између кривичних дела разбојништва и изнуде састоји се у томе што код разбојништва извршењу крађе претходи савладавање отпора оштећеног употребом силе или озбиљне претње да ће учинилац непосредно напасти на живот и тело нападнутог, а тек након тога долази до одузимања ствари, док се код изнуде путем принуде утиче на другу особу да она сама донесе одлуку да изврши предају ствари.

Имајући у виду наведено, те чињеницу да из изреке правноснажне пресуде произилази да су критичном приликом окривљени, у намери да себи и сведоку ЂЂ прибаве противправну имовинску корист, применили силу и претњу како би оштећеног ЕЕ принудили да нешто учини на штету своје имовине, задајући му при томе ударце шакама и шутирајући га, те стављајући му бритву под грло, на који начин су код оштећеног створили осећај страха и немоћи, те је оштећени био принуђен да поступи по њиховим захтевима и учини ово што се од њега тражи – да им преда новац и ствари, након чега су му затражили и да им предаје по 1.000 евра сваког наредног месеца уз претњу да ће у супротном убити њега и чланове његове породице, то и по оцени овога суда све ове радње окривљених садрже битне елементе кривичног дела изнуда у саизвршилаштву из члана 214. став 1. у вези члана 33. КЗ, како је то правилно закључио и другостепени суд у побијаној пресуди. Правилан је и закључак другостепеног суда да је конкретно кривично дело свршено моментом предаје новца и ствари окривљенима, те да се не ради о извршењу кривичног дела у покушају.

Из наведених разлога, налазећи да правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, то је предметни захтев одбијен као неоснован.

У осталом делу, исти захтев одбачен је као недозвољен.

Наиме, у осталом делу захтева бранилац указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду из члана 440 ЗКП, истицањем да у конкретном случају умишљај окривљених није утврђен, као ни саизвршилаштво, уз закључак да је „хронологија догађаја конфузна“ јер се не зна када је која радња окривљених предузета, са којим умишљајем и са којим циљем.

Поред тога, бранилац у уводу захтева истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, међутим у образложењу захтева не наводи конкретно на који начин је нижестепеним одлукама учињена повреда закона у погледу одлуке о кривичној санкцији, већ с тим у вези у суштини указује на повреду члана 441. став 1. ЗКП, истицањем да је окривљени АА породичан човек и отац двоје деце, те да издржава породицу од сезонских и повремених послова, те је стога престрого кажњен.

Како погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП и повреда закона из члана 441. став 1. ЗКП у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представљају законом дозвољене разлоге за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је Врховни суд у овом делу поднети захтев одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић